

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.13.2.SGK.0.10.04.00/73-034/4025650
Konu : İdari para cezalarında yapılacak indirim

29.02.2012

SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE

5510 sayılı Kanununun 102 inci maddesinin ikinci fıkrası, 6270 sayılı Kanun ile;
“*Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (g), (h) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden uygulanır.*”

şeklinde değiştirilmiştir.

Yapılan bu değişikliğe istinaden sözkonusu fıkra kapsamına, işverenlerce yasal süresi geçirildikten sonra kendiliğinden verilen sigortalı işe giriş ve işten ayrılış bildireleriyle işyeri bildirelerinin yanı sıra;

- Kamu idarelerince, vazife malullüğüne sebep olan olayın,
- Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşlarca, ihale yolu ile yaptırılan işleri üstlenenlerin ve bunların adreslerinin,
- Kamu idareleri ile bankalarca, sigortasız olduğu tespit edilen kişilerin,
- Ticaret sicil memurluklarınca, şirket kuruluşu aşamasında, çalıştıracağı sigortalı sayısını ve bunların işe başlama tarihini bildiren işverenlere ilişkin bildirimlerin,
- Valilikler, belediyeler ve ruhsat vermeye yetkili diğer kamu ve özel hukuk tüzel kişilerinca, yapı ruhsatı veya ruhsat niteliği taşıyan işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa bunların verilmesine esas olan istihdama ilişkin bilgilerin,

yasal süresi içinde bildirilmemesinden/verilmemesinden kaynaklanan fiiller girmektedir.

Diğer taraftan, anılan fıkarda öngörülen indirimden yararlanılabilmesi için cezaya konu olan bilgi ve belgelerin yasal verilme süresinin sona erdiği tarihten itibaren en geç otuz gün içinde Kuruma verilmiş olması ve tebliğ edilen idari para cezasının en geç tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde ödenmiş olması gerekmektedir.

Kapsama giren idari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Kuruma itiraz edilmeden ve yargı yoluna başvurulmadan ödenecek olması halinde, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “*İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir.*” hükmü de dikkate alınarak, tebliğ edilen ceza tutarının yalnızca 1/4’ünün 3/4’ü tahsil edilecektir.

Diğer taraftan, 28/1/2004 tarihli ve 5083 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin sonuna 5335 sayılı Kanununun 22 nci maddesi ile eklenen fıkra uyarınca, idarî para cezalarının hesaplanmasında ve ödenmesinde bir Türk Lirası’nın (1.00 TL) altında kalan tutarların dikkate alınmayacağı öngörüldüğünden, her bir fiil bazında yapılan hesaplama sonucunda uygulanacak idari para cezalarının, varsa Kuruş kısmı atılarak tebliğ ve tahsil edileceğinden, idari para cezalarının tebliğe çıkartılması sırasında bu hususlara da dikkat edilecektir.

Örnek 1- 10/2/2012 tarihinde işe girmiş olan bir sigortalıya ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin 23/2/2012 tarihinde işveren tarafından kendiliğinden verilmiş olduğu varsayıldığında, sözkonusu belgenin yasal süresi geçirildikten sonra ve 30 günlük süre içinde verilmiş olması nedeniyle, her ne kadar aylık asgari ücret 886,50 TL olsa da 5083 sayılı Kanununun 2 nci maddesi uyarınca idari para cezası 886,00 TL olarak tebliğe çıkartılacaktır. Bu durumda, 886,00 tutarındaki idari para cezasının tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün içinde ödenecek olması halinde,

$$886,00 * 1 / 4 = 221,50$$

$$221,50 * 3 / 4 = 166,13 \text{ TL'si tahsil edilecektir.}$$

Örnek 2- 1 nolu örnekteki işveren tarafından tebliğ edilen idari para cezasının tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre geçirildikten sonra ödeneceği varsayıldığında, idari para cezasından herhangi bir indirim yapılmayarak, 886,00 TL tutarındaki ceza tutarının tamamı gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

102 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren fiillere ilişkin bildirme veya belgelerin yasal verilme süresinin sona erdiği tarihten itibaren otuz günlük süre geçirildikten sonra verilmiş olması halinde ise, belge veya bildirgenin kendiliğinden verilmiş olması ve tebliğ edilen idari para cezasının Kuruma itiraz edilmeden ve yargı yoluna başvurulmadan 15 günlük süre içinde ödenecek olması kaydıyla, 102 nci maddenin ikinci fıkrasına istinaden herhangi bir indirim yapılmayarak, yalnızca 102 nci maddenin beşinci fıkrasında yer alan 1/4 oranındaki indirimden yararlanılabilecektir.

Örnek 3- Bilanço esasına göre defter tutmakla yükümlü olan (A) Limited Şirketinin 4/2/2012 tarihinde sigortalı çalıştırmaya başladığı halde işyeri bildirgesini Kuruma 10/3/2012 tarihinde kendiliğinden vermiş olduğu ve anılan işveren aleyhine uygulanan $886,50 * 3 = 2.659,50 = 2.659,00$ TL tutarındaki idari para cezasının 15 günlük süre içinde ödeneceği varsayıldığında, bahse konu bildirgenin yasal verilme süresinin sona erdiği tarihten itibaren 30 günlük süre geçirildikten sonra verilmiş olması nedeniyle

$$2.659,00 * 3 / 4 = 1.994,25 \text{ TL'si tahsil edilecektir.}$$

Örnek 4- 3 nolu örnekteki işveren tarafından tebliğ edilen idari para cezasının 15 günlük süre geçirildikten sonra ödeneceği varsayıldığında, idari para cezasından herhangi bir indirim yapılmayarak, 2.659,00 TL tutarındaki ceza tutarının tamamı gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

İndirim kapsamına giren idari para cezalarının, 15 günlük süre içinde gerekli indirim yapılarak tahsil edilmesinin ardından işverenlerce idari para cezasına itiraz edilmesi ve itirazın Kurumca reddedilmesi halinde, 102 nci maddenin beşinci fıkrasına istinaden yapılan peşin ödeme indirimi kadar tutar, gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenlerden tahsil edilecektir.

Örnek 5- 1 nolu örnekteki işveren tarafından 166,13 TL tutarındaki idari para cezası yasal süresi içinde ödendikten sonra, cezanın usulsüz uygulanmış olduğu hususunda Kuruma itirazda bulunulduğu ve itirazın da Kurumca reddedildiği varsayıldığında, 102 inci maddenin beşinci fıkrasına istinaden yapılan indirim dolayısıyla eksik tahsil edilen,

$221,50 - 166,13 = 55,37$ TL tutarındaki idari para cezası, tahsil tarihine kadar hesaplanacak olan gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte işverenden tahsil edilecektir.

5510 sayılı Kanununun 102 inci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik her ne kadar 26/1/2012 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş olsa da, sonradan yürürlüğe giren kanunun işverenlerin lehine durum meydana getirmesi nedeniyle, kapsama giren ve yasal verilme süresi 26/1/2012 tarihinden önceki sürelerde sona ermiş olan belge veya bildirgelerden dolayı uygulanan idari para cezaları için, yasal verilme süresi geçirildikten sonra otuz günlük süre içinde verilmiş olma ve tebliğ tarihinden itibaren on beş günlük süre içinde ödenme koşullarının sağlanmış olması kaydıyla sözkonusu indirimden yararlanılabilecektir.

Örnek 6- 20/10/2011 tarihinde işe alınan (B) sigortalısına ilişkin sigortalı işe giriş bildirgesinin Kuruma 25/10/2011 tarihinde verildiği ve sözkonusu fiil dolayısıyla uygulanan 837,00 TL tutarındaki idari para cezasının 20/2/2012 tarihinde ilgiliye tebliğ edildiği varsayıldığında, sözkonusu cezanın tebliğ tarihinden itibaren onbeş günlük süre içinde ödenecek olması halinde yalnızca,

$$837,00 * 1 / 4 = 209,25$$

$$209,25 * 3 / 4 = 156,94 \text{ TL'si tahsil edilecektir.}$$

Öte yandan, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin 6270 sayılı Kanunla değişik ikinci fıkrasının yürürlüğe girdiği 26/1/2012 tarihinden önceki sürelerle ilişkin bilgi ve belgelerin 30 günlük süre içinde verilmiş olmakla tebliğ edilen idari para cezalarının 15 günlük süre içinde ödenmemiş olması halinde, sözkonusu fıkroda öngörülen indirimden yararlanılması mümkün olamayacaktır.

Örnek 7- 6 nolu örnekteki işveren tarafından 20/2/2012 tarihinde tebliğ edilen idari para cezasının 15 günlük süre geçirildikten sonra ödenecek olduğu varsayıldığında, bu durumda herhangi bir indirim yapılmaksızın 837,00 TL tutarındaki idari para cezası, gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte tahsil edilecektir.

Diğer taraftan, konuyla ilgili olarak bilgisayar programlarında da bazı değişiklikler yapılmakta olup, konuya ilişkin programlar hazırlanıncaya kadar kapsama giren idari para cezalarının yukarıda belirtildiği şekilde manuel olarak hesaplanmak suretiyle tahsil edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Cüneyt OLGAÇ
Kurum Başkanı a.
Genel Müdür V.